

APRÓNÉPEK ORSZÁGA

CSÁSZÁR LEVENTE
MESÉJE

PÁL RITA
RAJZAIVAL

AZ EMBEREK LAKHELYE

ANGYALKÁK

FATÜNDÉREK

MANÓFALU

VIRÁGTÜNDÉREK

ZÜZMARÁT ITT
NYELTE EL A FÖLD

SZILFEK

SZALAMANDRÁK

SELLŐK

ANGYALKÁK

FATÜNDÉREK

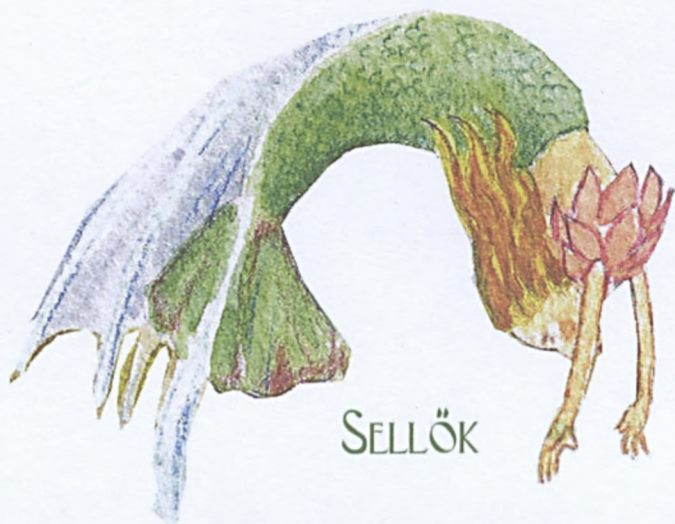
SZILFEK

SZALAMANDRÁK

VIRÁGTÜNDÉREK

SELLŐK

MANÓK

KEDVES OLVASÓ!

Valamiért a legtöbb ember azt hiszi, hogy Tündérország valahol az Óperenciás Tengeren túl, az Üveghegy lábánál terül el. Meg sem fordul a fejükben – mármint az emberekében –, hogy az a csodálatos és szeretetre méltó világ – melyet Aprónépek országának is nevezhetünk – nem Hetedhét Határon túl, hanem itt, a baranyai Hegyhát erdeiben, rétjeiben, tavainál található.

Tegyél hát egy sétát mesebeli kis falunkban – Alsómocsoládon – és környékén. Jól nyisd ki szemedet és füledet. Ismerd meg „aprónépeinket”, akik településünk több mint hétszáz éves történetének főszereplői.

Hogy kik is Ők?

A manók: akik hosszú évszázadokon át őrizték őseink ezüstérem kincsét, és most is vigyázzák mindazt, melyet emberi szem nem láthat.

A virágtündérek: akik nagy barátságban voltak Perczel Vilma kisasszonnyal. Barátságuk jeléül azóta is minden tavasszal ezernyi színben tündököl lakóhelyük, a Virágsűrű. Virágszőnyeget terítenek a rétekre, ünneplőbe öltöztetik az erdőt.

A fatündérek: akik szorgos munkával ápolják erdeink fáit, gondozzák gyümölcseit, esők után terített asztalt varázsolnak a gombák kedvelőinek.

A sellők: akiknek játszótere a Szent András patak. Naphosszat vidáman játszanak a patak felett szálló lepkékkel és bogarakkal. Új és új meséket szőnek estig, amíg a tavaink mélyén levő hínár-ágjaikban el nem szenderülnek.

A szalamandrák: akik apró lángocskáikat fel-felvillantva az ősi mocsárban jelezték, hogy itt fény van és meleg, érdemes tehát megtelepedni. Később figyelmetlenségük miatt égett porrá a falu.

A szülfek: akik híres „iskolamestörünket”, Kulcsár Józsefet is segítették abban, hogy gondolatait papírra vesse, hogy szétoszthassa köztünk legfőbb kincseit: az írás és olvasás tudományát, a természetrajzot, a vegytant. Részük volt abban is, hogy felkeltse bennünk a tudás iránti vágyat, s fellobbantsa szívünkben a hazaszeretet lángját.

Az angyalkák: akik örködnék mindennapjaink felett.

Nekik köszönhetjük, hogy hét évszázad múltán is őrizhetjük a MESE-T, melyet most neked is elmondunk. Ha tetszik, hozd el szüleidet Alsómocsoládra, legyetek részei meséinknek! Találkozhatsz a mocsoládi erdőkerülővel, és vendége lehetsz a Palacsintás Királynak. Ha kalandra vágysz, bejárhatod „Élményösvényeinket”. Erdei Iskolánkban játszva tanulhatsz, és megismerheted mindazt a titkot, amit mesebeli kis falunk őriz.

Barátsággal köszönt:
Dicső László
polgármester

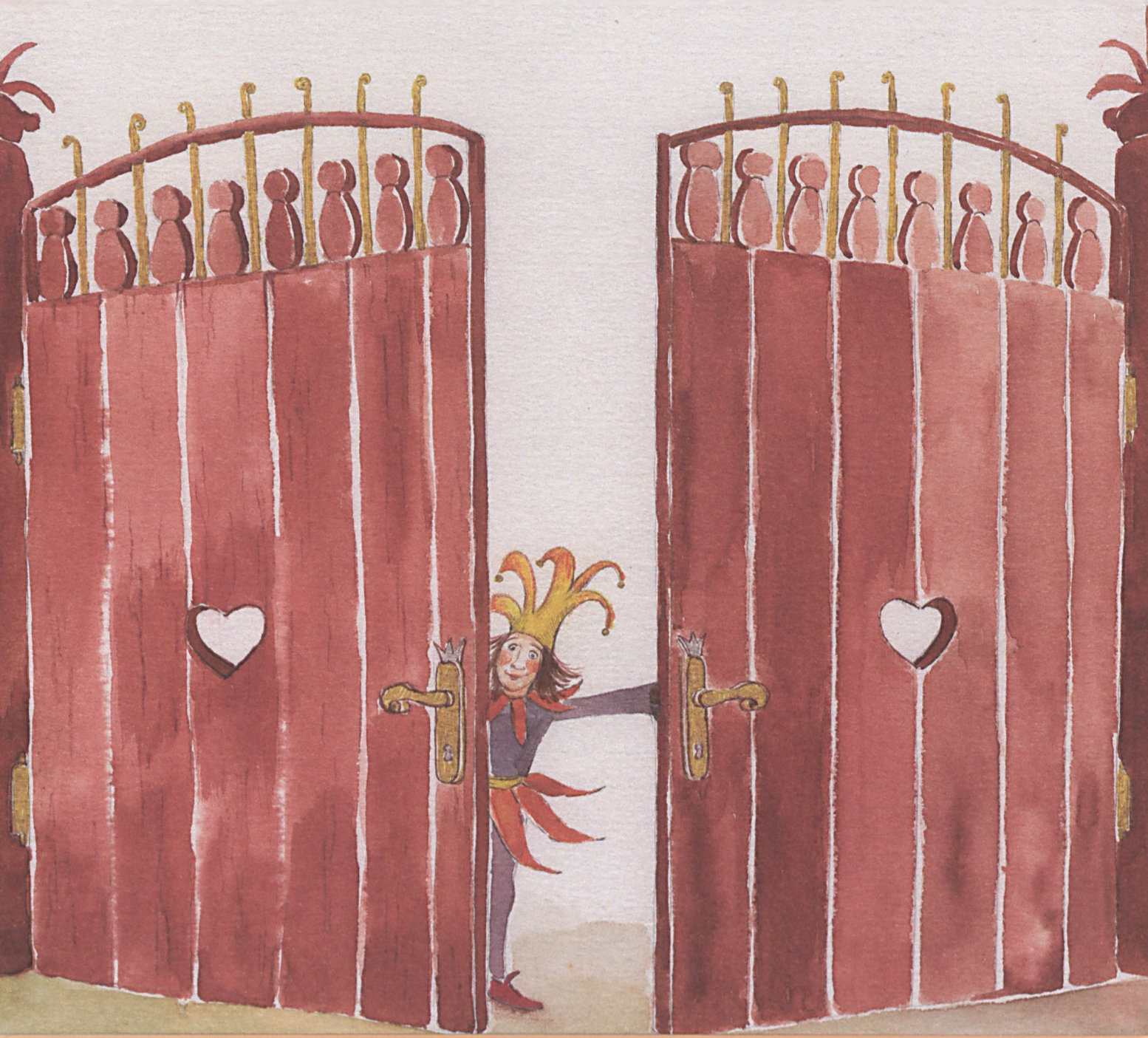
Tudtad-e, hogy az arany, a gyémánt attól olyan fényesen csillogó, mert a manók, ott a földalatti vájatokban naphosszat csiszolják az ásványokat? S hogy a fák, virágok gondozása tündérfeladat?

Hogy a művészeknek, íróknak, zenészeknek a levegőben szálló szilfek adnak ihletet?

Hogy a sellők minden hajnalban megtisztítják tündér-szűrőikkel tavaink vizét, attól olyan áttetszőek a tavacs-kák?

És hogy a szalamandrák állandóan a tűzzel játszanak és pajkosságuk folytán sok borsot törnek mások orra alá?

Ha ezekről a dolgokról idáig még nem volt tudomásod, akkor most megismerkedhetsz azokkal az apró népekkel, akik a szabadszemnek egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán mutatkoznak meg. Ha belelapozol a könyvbe, megismerheted Aprónépek országát, ahol a legfőbb éltető erő a szeretet.

APRÓNÉPEK ORSZÁGA

CSÁSZÁR LEVENTE MESÉJE

PÁL RITA RAJZAIVAL

*A rét minden virága
táncot járt ott,
hol az avatatlan szem
moccanást sem látott.
(Rúmi)*

I. MANÓK

A föld felszíne felett százévesnél is öregebb, hatalmas bükkfák állnak egymás fölé tornyosulva. A fák tövében pirinyó falucska húzódik meg, kis házak népesítik be az erdő alját. A manók itt élik életüket, eleséget tesznek maguknak, nevelik manógyermkeiket.

De lássuk, mit rejt a föld mélye! Számtalan kis vájat fut keresztül-kasul ott lent. A manóknak az a dolga, hogy a különböző ásványokat – aranyat, ezüstöt, gyémántot – ragyogó fényesre csiszolják. Csákányokkal, ásókkal utat vágnak az ásvány-lelőhely felé, hogy aztán aprólékos gonddal csillogóvá varázsolják a köveket.

A bánya bejáratát jól elrejtették a kíváncsi szemek előtt. Óriási bükk gyökerei között vezet a kis alagút lefelé. A bükkfa alatti lejárót egy manó őrzi. Éles szemét nem kerülheti el semmi. Őrködése közben észrevétlen marad, mert abban a pillanatban, ha valami furcsa dolog történik – mondjuk, arra vetődik valaki, vagy valami –, gombává változik. Így vigyázzák a temérdek kincset.

A manók 300 évenként királyt választanak maguk közül. Minden esetben arra esik a választás, aki a legerősebbnek, a legbölcsebbnek és egyben a legjobb szívűnek bizonyul. Ő a világ leggazdagabb teremtménye, hisz minden gazdagság, ami csak fellelhető a Földön, az ő birtokában van ott a felszín alatt. Arany, ezüst, drágakövek, mérhetetlen mennyiségben.

II. VIRÁGTÜNDÉREK

A föld tündérei

Az erdei tisztást milliónyi virág lepi el. Tündérek vigyáznak a növényekre, gondoskodnak felőlük. Már kora hajnalban nagy a nyüzsgés a virágtengerben. Tündérek végzik hajnali harmatgyűjtő körútjukat. Aztán a délelőtti folyamán a méhecskékkel közösen nektárt gyűjtenek. A virágok illatából merítenek erőt az egész napi munkához.

Virágtündér kis edényébe meri a friss harmatcseppeket. Ez a tündérek itala, sőt, manóbarátaik részére is ők gyűjtik az innivalót.

A virágtündérek ruhája színes virágsziromból készül, ezért olyan észrevétlenek. Este felé, mikor a munka után a lepkékkel játszanak, önfeledt kacagásuk vidáman csilingel a rét felett. Ha valakit ilyenkor odacsál nevetésük, pillangók rejtik el őket a kutató tekintetek elől.

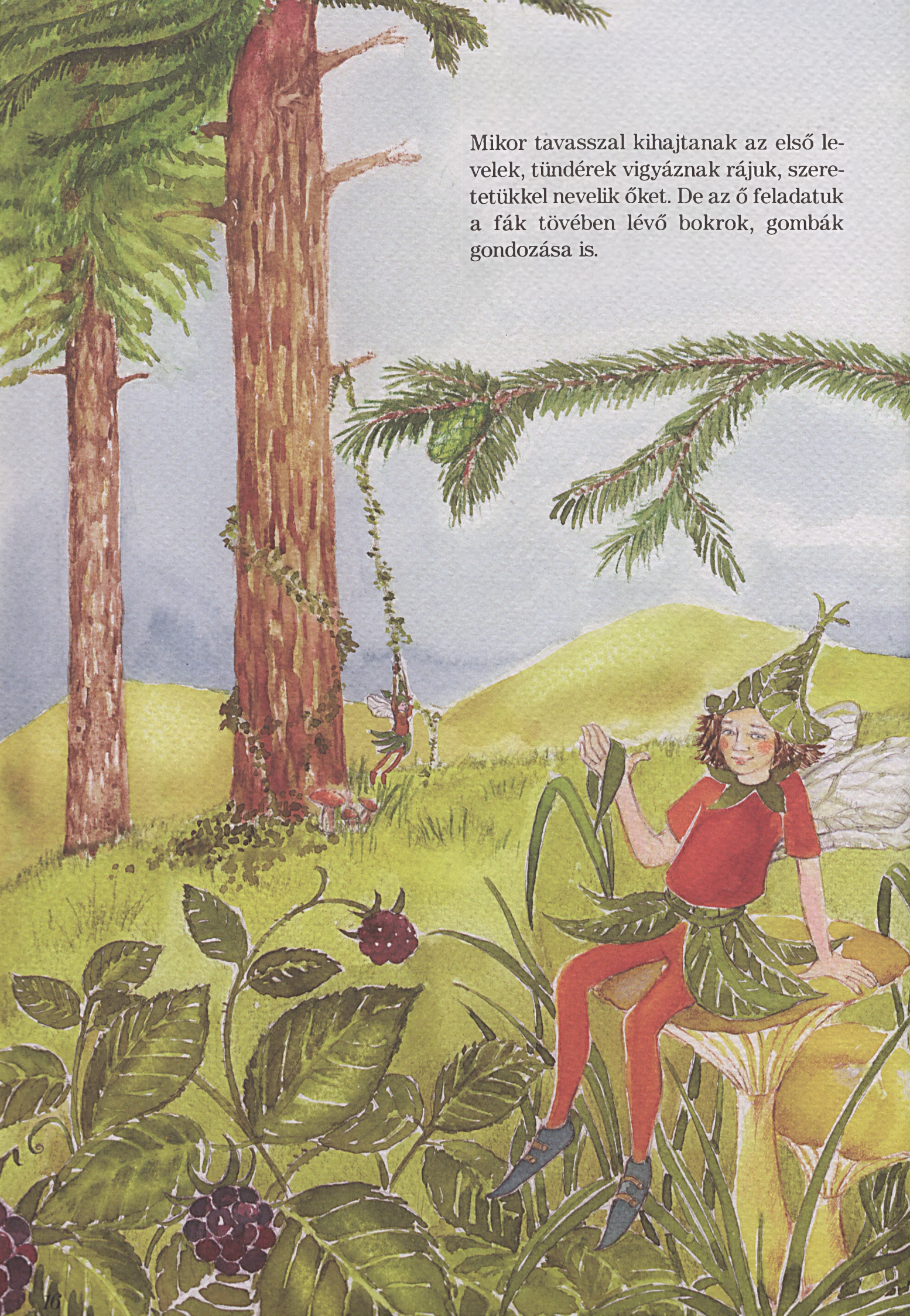
III. FATÜNDÉREK

A föld tündérei

Tölgyfa koronájában levélsátor rejtőzik. A fa tündéreinek titkos lakhelye az a kisházikó. Lejjebb, a fa törzsén öreg, elkorhadt lyuk tátong. Ott is tündérek laknak. Ha nagy vihar közeleg, vagy őszen megérkeznek a jeges szelek, oda költöznek be a tündérek és az odú barátságos menedékében vészelik át a téli napokat.

Mikor tavasszal kihajtanak az első levelek, tündérek vigyáznak rájuk, szeretetükkel nevelik őket. De az ő feladatuk a fák tövében lévő bokrok, gombák gondozása is.

Minden fatündér az évszaknak megfelelő ruhát hord. Az öltözőküket falevélből varrják, és a színük mindig megegyezik a fa levelének árnyalatával. Tavasszal zsenge, zöld színű, ősszel piros, rozsdabarna.

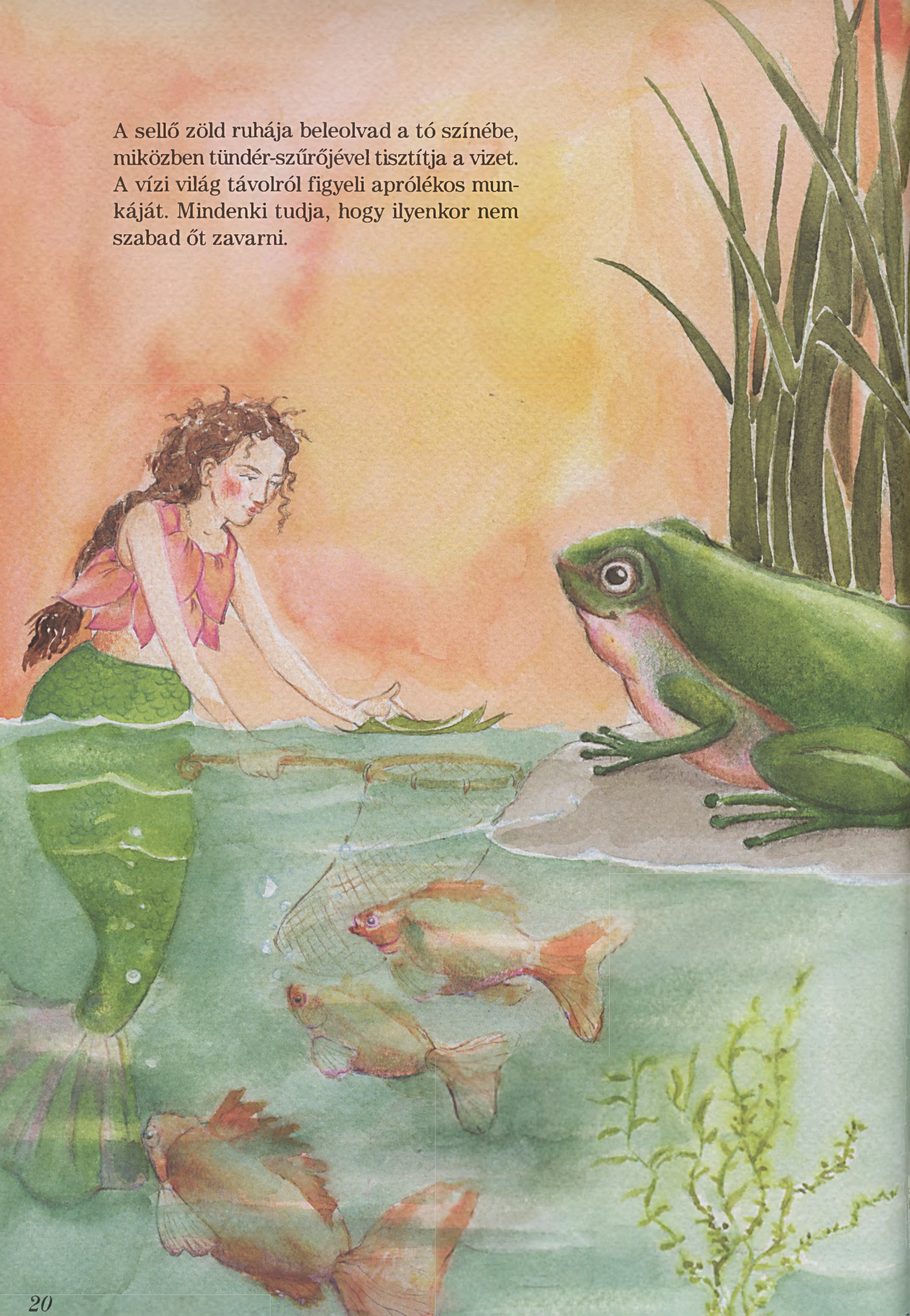
IV. SELLŐK

A víz tündérei

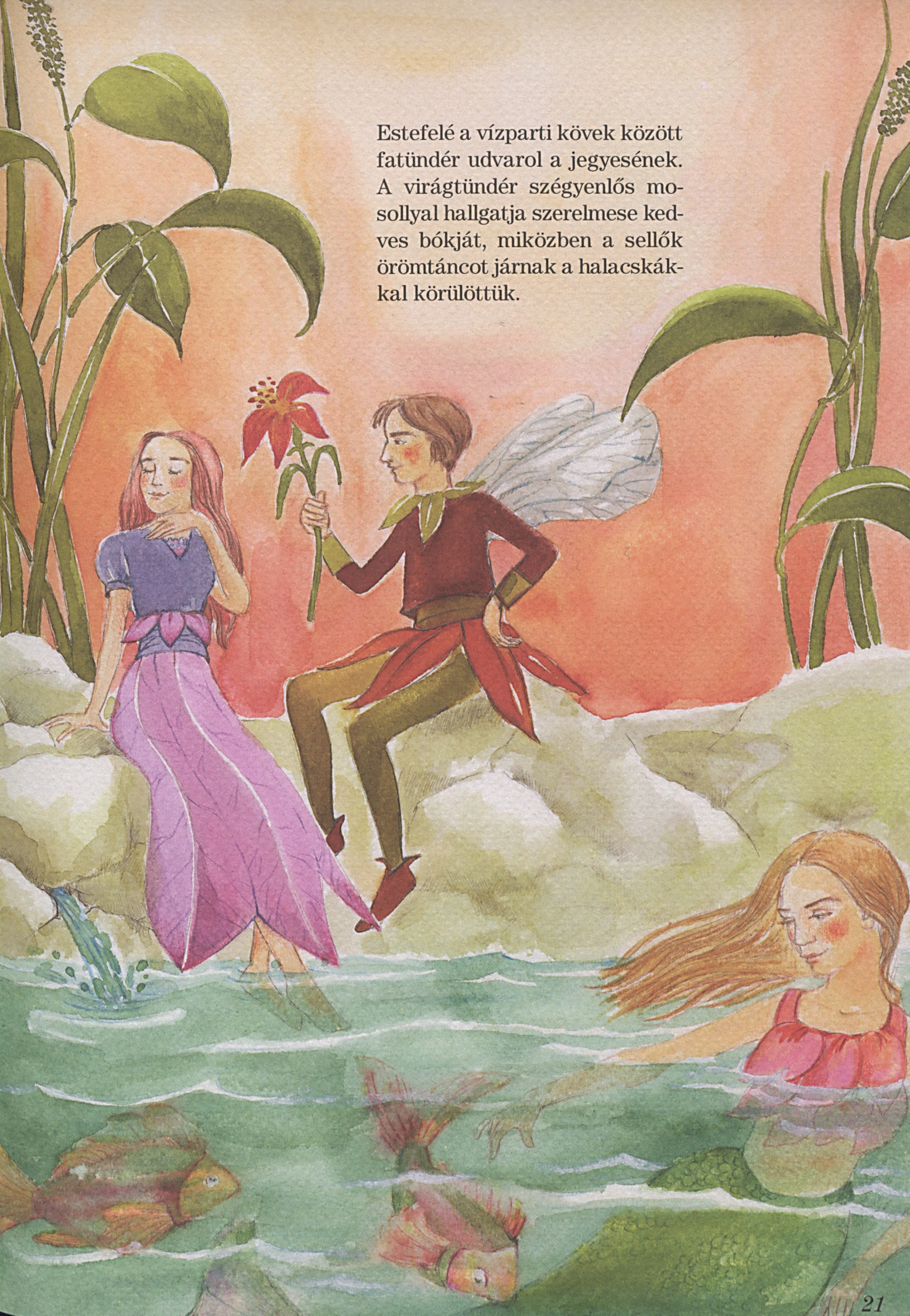
A tavak felől vízcsobogás, vidám lárma hallatszik. Tündérek fürdenek a hűs vízben. Szitakötőkkel játszanak, halacskákkal kergetőznek, vízzel locsolják egymást.

A sellő zöld ruhája beleolvad a tó színébe,
miközben tündér-szűrőjével tisztítja a vizet.
A vízi világ távolról figyeli aprólékos mun-
káját. Mindenki tudja, hogy ilyenkor nem
szabad őt zavarni.

Estefelé a vízparti kövek között
fatündér udvarol a jegyesének.
A virágtündér szégyenlős mo-
sollyal hallgatja szerelmese ked-
ves bókját, miközben a sellők
örömtáncot járnak a halacskák-
kal körülöttük.

V. SZALAMANDRÁK

A tűz tiündérei

A tündérek közül a szalamandrák a legvidámabb népek. Pajkosak, csintalanok. Tűzpiros ruhájukban örökké csak játszanak, igazi rosszcsontok. A manókat gnómoknak csúfolják. A lódarazsak orra alá is borsot törnek. Ennek ellenére mégsem lehet rájuk haragudni.

A tűz tündérei természetesen a lángok barátai. Pillanatok alatt képesek bajt okozni. Ott, ahol valami nincs rendjén – mondjuk, az emberek veszekednek egymással –, gyakran tűz üt ki. Azt minden esetben ők idézik elő.

A villámokkal is jó barátságban vannak. Összegyűjtik, irányítják őket. Ehhez azonban szükségük van az angyalok engedélyére.

VI. AZ ANGYALKÁK

Ha már megemlégtük az angyalkákat, essen róluk is néhány szó. Ők nem az ország lakói, de gyakran megfordulnak ott. Segítik a tündérek, manók munkáját, engedélyt adnak bizonyos dolgokra. Például a szalamandrának, hogy tüzet gyűjtsanak.

Szóbeszéd kering a tündérek között. Egy angyal a mendemonda szerint elhagyta az Angyalok Karát, hogy leigázza Aprónépek országát. Állítólag – ezt beszélik –, amerre jár, mindenütt hó és didergő hideg marad a nyomában. Zúzmarát – így hívják a Jég Angyalát – ördög-szolgák kísérik és segítik dermedt munkájában. Persze ez csak szóbeszéd. A tűz tündérei ki is csúfolják, aki hitelt ad a mendemondának.

VII. SZILFÉK

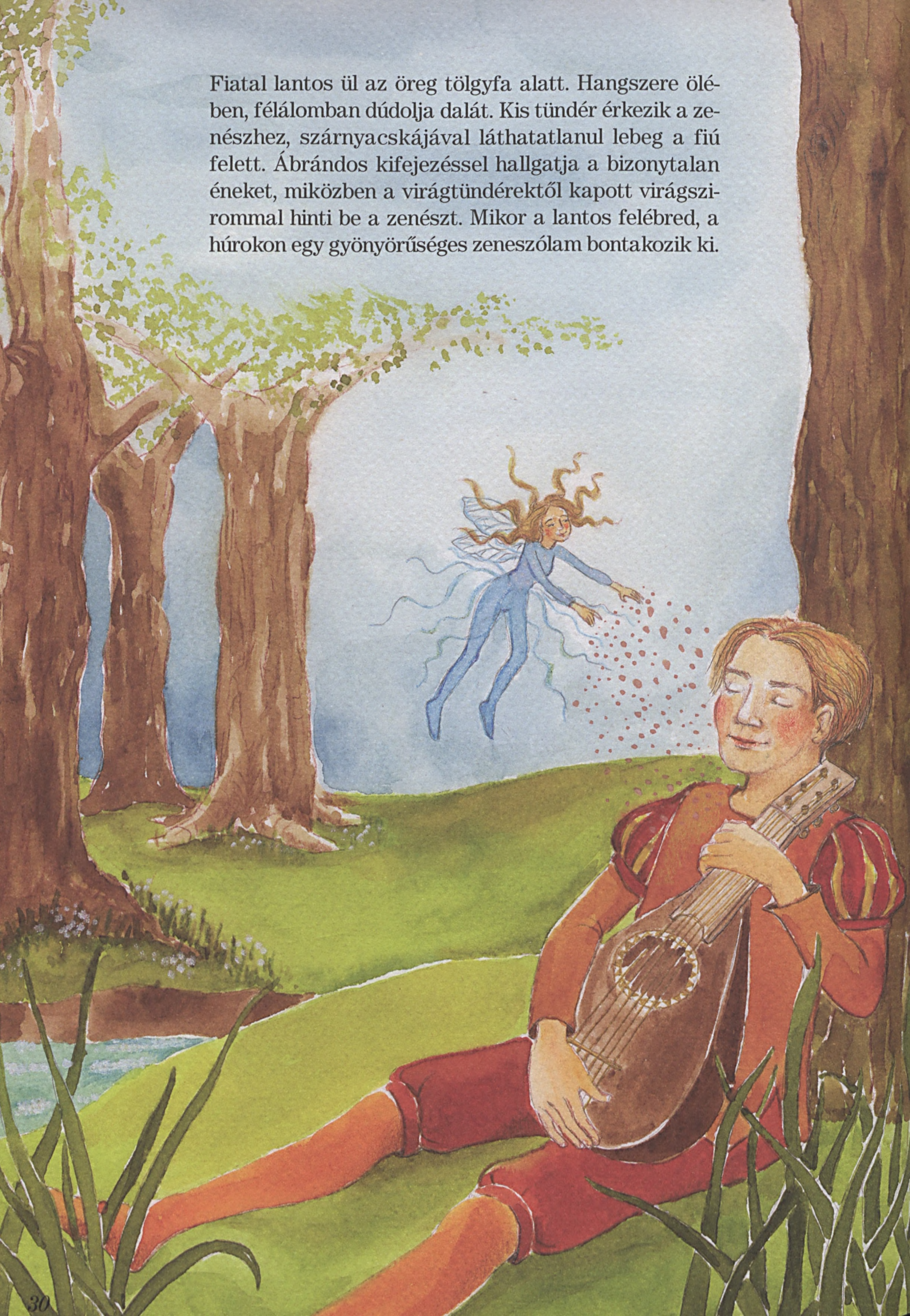
A levegő tündérei

A levegő tündérei az ország legkomolyabb lényei. Halványkék, fehér ruhácskájukban észrevétlen szállnak a légben, keresik a helyet, ahol szeretetükkel segíteni tudnának. Ők a művészek segítői, tőlük kapnak ihletet a muzsikuskok, írók, festők.

Fiatal lantos ül az öreg tölgyfa alatt. Hangszere ölén, félálomban dúdolja dalát. Kis tündér érkezik a zenészhez, szárnyacskájával láthatatlanul lebeg a fiú felett. Ábrándos kifejezéssel hallgatja a bizonytalan éneket, miközben a virágtündérektől kapott virágszirmokkal hinti be a zenészt. Mikor a lantos felébred, a húrokon egy gyönyörűségezeneszólam bontakozik ki.

Nagy ritkán, ha egy-egy harcias lódarázs keresztezi a tündér útját, csellel próbál meg kitérni előle. Ha a darázs nagyon feldühödik, és alig várja már, hogy szúrós fullánkját a szilfbe bökje, a tűz tündérei közül hívnak valakit segítségül. A szalamandra majd elveszi a darázs harcias kedvét.

VIII. FAVÁGÓK

Nagy a riadalom a fatündérek körében. Az erdei tisztáson favágók vertek tanyát. Fejszéiket, fűrészeket élesítik, hogy neki kezdjenek a fák kidöntéséhez. Patak partján öreg tölgyfa áll, könnye csorog. Esdekelve kéri a kis tündért, segítsen, találjon ki a megmentésükre valamit. Ő érte már nem kár, de a fiatal fáknak meg kell menekülniük a favágók fejszéjétől. A fatündér lélekszakadva rohan a szalamandrákhoz segítségért.

A hír hallatára a tűz tündérei csatasorba állnak, készítik tűzgyújtó szerzőmáikat. Menet közben kérik az angyalok engedélyét a tűzgyújtáshoz. Alig várják már, hogy csintalankodhassanak egy keveset.

Hatalmas lángokban áll a favágók kunyhója, miután a szalamandrák megindították a támadást. A munkások fejvesztve menekülnek a tűzvészből. Remélhetőleg úgy inukba száll a bátorságuk, hogy soha többé nem térnek vissza.

IX. TÜNDÉRESKÜVŐ

Esküvőre készül Aprónépek országa. Fatündér veszi feleségül mátkáját, a virágtündért. A jegyespárt angyal adja össze. Az ország apraja-nagyja hivatalos az ünnepségre. Manók és tündérek közösen mulatnak, szilfek muzsikája száll az erdő fái alatt. Virágnektár az ünnepi ebéd, harmatcseppet isznak hozzá a vendégek. Szeretettől mámorosan vigadnak hajnalhasadtáig.

A színarany jegygyűrűt manók készítették nászajándékként. Hoszszú, gondos munkával kovácsolták tökéletesre a gyűrűpárt.

Virágkehelyben nemrég született kistündér ringatózik. Az illatfelhőben pillangók vigyázzák békés álmát.

X. ZÚZMARA

A Jég Angyala

A szóbeszéd valósággá vált. Zúz-mara, a Jég Angyala, a tündérvi-lágra feni fogát. Amerre csak jár, a melegséget mindenütt jéggé der-mesztí. Örök fagy és hó marad mö-götte. Ördög-szolgák lesik minden parancsát.

Fagyott szárnyú, ijedt szilf biceg a jeges szélben, repülni nem tud. Tündérhangszere a rohanó patakba veszett. Tétován megáll az öreg tölgyfa tövében, továbbmenni a háborgó patak nem engedi. Pedig életbevágó lenne, hogy folytathassa útját. Hírt kell vinnie! Zúzmara az erdő határában áll ördögszolgáival. Feltett szándéka, hogy jéggé dermedt Aprónék országát. A kis tündér esdekelve pillant fel a nagy fára. Az öreg tölgy megadó mosollyal, hatalmas robaj kíséretében dől keresztbe a zúgó patakon. A két kicsi láb pedig sielve folytathatja hírhozó útját.

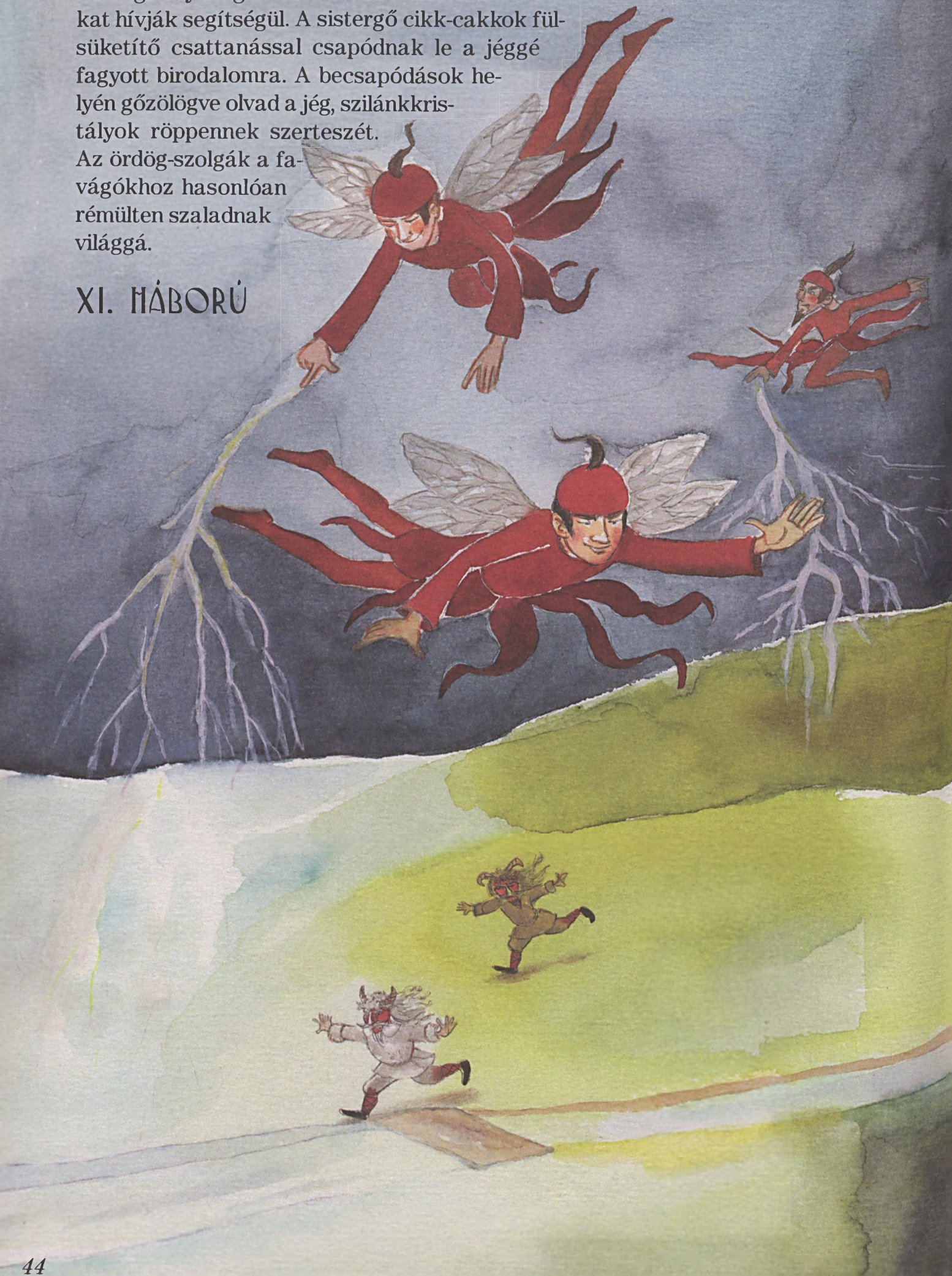

A tündérvilág a manók földalatti járatában lel menedékre. A bánya jótékony védelmében vészeli át a fagyos szelet, ami kristályos jéggé változtat mindent. Egyedül a szalamandrák nincsenek megijedve. Harcra készen várják, hogy az angyaloktól megkapják az engedélyt az ellentámadásra.

Az engedély megérkezik. A tűz tündérei a villámokat hívják segítségül. A süstörgő cikk-cakkok fűlsüketítő csattanással csapódnak le a jégge fagyott birodalomra. A becsapódások helyén gőzölögve olvad a jég, szilánkkristályok röpvennek szerteszét. Az ördög-szolgák a favágókhoz hasonlóan rémülten szaladnak világga.

XI. HÁBORÚ

Az utolsó, a legerősebb villámot a szalamandrák egyenesen Zúzmarára irányítják. A mennydörgő villám megnyitja a földet és az végleg elnyeli a Jég Angyalát, aki ezentúl a föld mélyének örök fog-ságára lesz ítélve.

A tündérek pedig végre előbújhatnak a bánya oltalmazó védelméből, hogy szeretetük melegével a maradék jeget is felolvasszák Aprónépek országában.

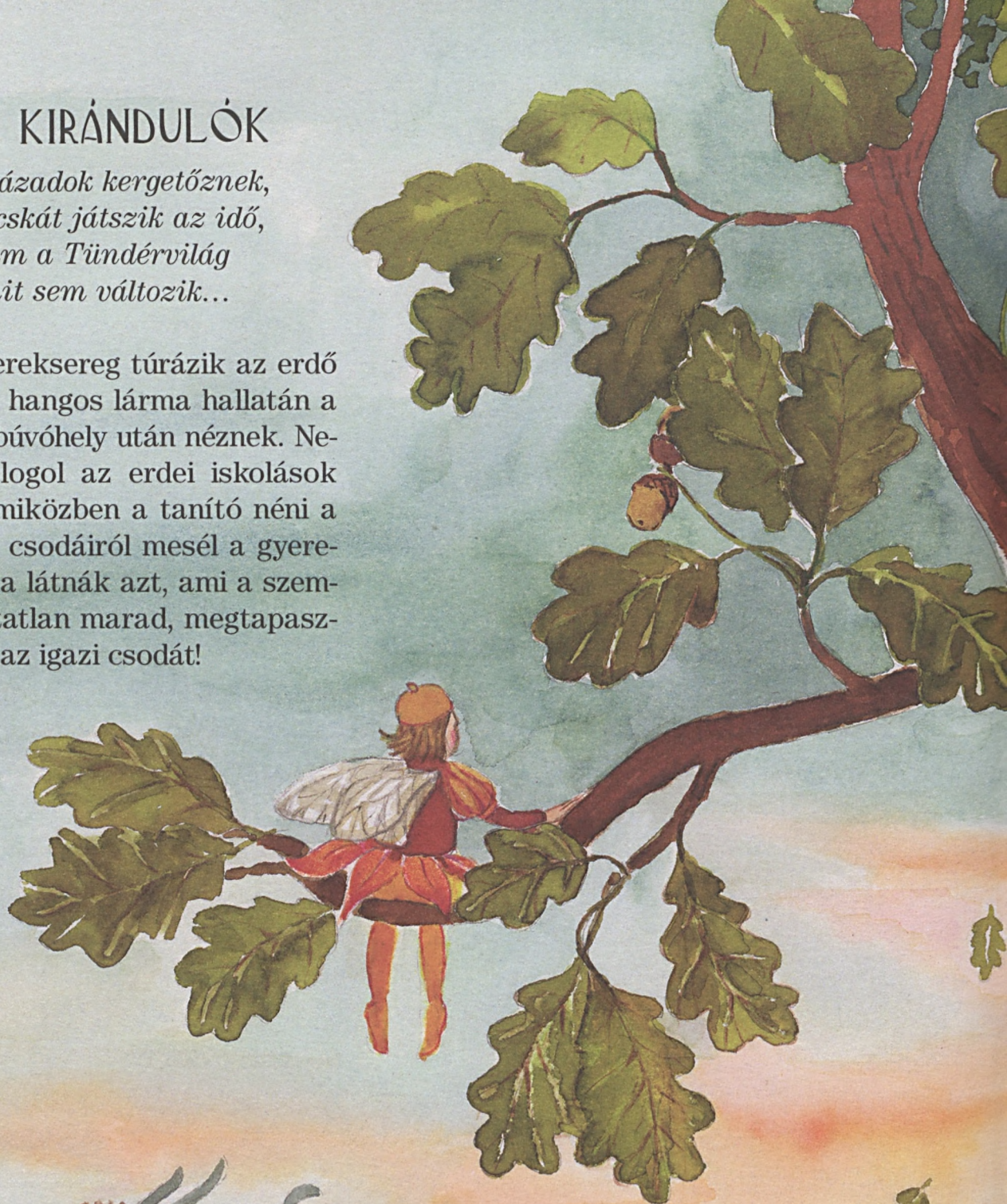

XII. KIRÁNDULÓK

*Évszázadok kergetőznek,
fogócskát játszik az idő,
ám a Tündérvilág
mit sem változik...*

Vidám gyereksereg túrázik az erdő mélyén. A hangos lárma hallatán a tündérek bűvőhely után néznek. Néveteve gyalogol az erdei iskolások csapata, miközben a tanító néni a természet csodáiról mesél a gyerekeknek. Ha látnák azt, ami a szemnek láthatatlan marad, megtapasztalhatnák az igazi csodát!

Iskolás hajol a forrás vizére. A kis tündérnek alig marad ideje a víz mélyére bújni. Csak a csermely fodrozódása mutatja: az előbb itt még valaki szitakötőkkel játszott.

Elvonul a kis csapat, lármájuk alig hallatszik. Bükkfá tövében a gomba ismét visszaváltozik manóvá. Elmúlt a veszély, nem kellett riasztani a tűz tündéreit! Folytathatja örökődését.

Nos, Barátom, hitelt adsz már szavamnak? Netán még mindig kétely mardossa lelked?

Ha a kétely csírája még ott lakozik benned, vedd fel túracipőd, és irány az erdő! Ül le az öreg fák alá, és csendben figyelj! Fontos: Légy csendben! Így nem zavarod meg az Aprónépek világát. Ha elég türelmes vagy, lehet, hogy a tisztás felől meghallod a virágtündérek önfeledt kacagását. Esetleg meglátsz a tó fodrozódásában egy sellőt, amint épp a vizet tisztítja. Az a gomba, az út szélén, nem egy őrmanó?

S ha ezek után talán már hiszel nekem, akkor érkezett az ideje, hogy felfedjük Aprónépek országának legnagyobb titkát!

Tudod-e, miért szeretik az emberek az erdőt járni? Miért jó ott kint, a szabadban lenni?

Azért, mert itt kóstolhatunk bele abba a szeretetbe, amivel a tündérek a fákat, növényeket gondozzák.

Csak ülj nyugodtan az erdőben, tárd ki szíved és érezheted azt a mesés szeretetet, ami az országból árad kifelé. A Természet ős-erejét.

Copyright © Császár Levente – 2012
/csaszarlevente61.blogspot.com/

Kiadja:
Alapítvány Alsómocsoládért, Balogh Anikó kuratóriumi elnök
7345 Alsómocsolád, Rákóczi u. 21.
www.alsomocsolad.hu

Minden jog fenntartva.
A szerző és a kiadó engedélye nélkül tilos ezen kiadvány bármely részét másolni,
reprodukálni, információs rendszerben tárolni

A mesét lektorálta: Jakabné Mezei Gabriella

Illusztráció: Pál Rita

Turisztikai térkép: Dr. Zsiga Attila

Könyvterv, nyomdai munkák: Müller Bt.

ISBN: 978-963-08-4109-2

A mesekönyv Alapítvány Alsómocsoládért „Faluséta kialakítása Alsómocsoládon”
címen benyújtott LEADER pályázatán készült el

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Halastó

Interaktív Tár-ház

Európa elrablása szobor

Faluház

Kölyök-Fészek
Erdei Iskola

Vendégház és
Konferenciaközpont

ABC

kenuzás

Szennyvíztisztító

Sportpálya
és
Fesztiváltér

Madárles

Állatsimogató

Milleneumi
emlékpark

Kossuth Lajos

Egészség ház

Sztankovánszky-kastély
és arborétum

Széchenyi István utca

Ferenc

Rákóczi

Őszi Fény
Idősek Otthon

Szent András-patak

Szent István
szobor

Petőfi Sándor

Szüretelő pár
szobrok

Bandi-pince

Önkormányzat,
posta, könyvtár,
teleház.

utca

na

Kálfvária

Ügyességi élményösvény
és erdei tornapálya

Tapasztaltad már az erdőt járva, hogy néha akkor is megrezdült egy-egy fa levele, ha teljes szélcsend uralkodott? Jártál már úgy, hogy tarka pillangókat, karcsú szitakötőket nézve valami olyan furcsa dolgot észleltél, hogy ott közöttük, önfeledt, vidám repülésükben, mintha egy pillantás ereig valaki, vagy valami mást is láttál volna? S mielőtt ráhajoltál a forrás vizére inni, az fodrozódott, holott nem volt rajtad kívül ott senki? Emlékszel még rá, mikor a tábortűzből pattogva ugráltak ki a vidám kis szikrák és te úgy érezted, tűzmanók nevetnek a lángok között?

Azt mondod, hogy ez csak a véletlen műve?
Biztos vagy benne?

Akkor most nagyon figyelj, mert fellebben a fátyol egy ősrégi titokról.